

Cuiburi artificiale pentru păsări

Cum arată un cuib artificial?

Păsările nu au nevoie de o casă ca noi, oamenii. Nu au nevoie de o căsuță sau un adăpost cu mai multe intrări de dimensiuni variate și cu geamuri. Există însă câteva facilități care, dacă sunt construite corect, le sunt de mare ajutor.

Cuiburi artificiale:

- sunt folosite de păsări în perioada de reproducere: depun ouăle, le clocesc și își cresc puii în ele
- în interiorul lor păsările au acces doar prin orificiul de intrare
- pentru a fi ocupate, în cursul construirii trebuie să respectăm dimensiunile recomandate atât în ceea ce privește suprafața interioară, orificiul de intrare, cât și distanța orificiului de intrare de la baza cuibului artificial (adună material de cuibărire de grosime consistentă)
- în cursul iernii păsările se pot adăposti în ele

Hrănituri pentru păsări:

- sunt destinate exclusiv hrănirii păsărilor pe perioada iernii
- păsările au acces la hrană din mai multe părți
- există și hrănituri cu rezervă de semințe – nu trebuie alimentate zilnic

Atenție! Deși pare o opțiune ingenioasă, cuiburile artificiale niciodată nu se combină cu hrănituri. Hrănirea și reproducerea păsărilor se diferențiază atât în timp cât și în spațiu.

Căsuțe/adăposturi pentru păsări:

- terminologia se referă doar la elemente decorative
- nu sunt folosite de păsări pentru că nu au dimensiunea potrivită, de ex.:
  - o suprafața interioară e prea mică/mare

- orificiul de intrare nu are forma potrivită
  - cuiburile artificiale destinate speciilor de pițigoii sau vrăbii trebuie să aibă orificiul de intrare rotund
  - cuiburile artificiale destinate măcăleandrului au orificiul de intrare dreptunghiular
- mărimea orificiului de intrare nu corespunde speciei țintă: dacă acesta este mai mare, păsările vor considera că ouăle și puii nu vor fi în siguranță din cauza prădătorilor; de ex. diametrul orificiului de intrare pentru pițigoii albastru este de 27 mm. Dacă această valoare este depășită cu numai 2 mm, pasărea va evita cuibul respectiv
- orificiul de intrare este poziționat aproape de baza cuibului: înainte să depună ouăle, păsările adună material de cuibărire în interiorul cuibului; în aceste facilități păsările nu au unde să adune material de cuibărire
- există 2 orificii de intrare: sunt interpretate de păsări ca surse de pericol

Suport sub orificiul de intrare:

- inutil pentru pasărea care ocupă cuibul
- sursă de pericol: se pot așeza prădătorii pe ea

De ce să amplasăm cuiburi artificiale?

Înmulțirea păsărilor depinde în mare măsură de existența unui loc ferit, unde părinții își pot depune și cloci ouăle și își pot crește puii. Un număr mare de specii cuibăresc în scorburile copacilor sau în cavități, care sunt din ce în ce mai rare datorită tăierii arborilor bătrâni, a amenajărilor și modernizărilor de infrastructură, la care se adaugă creșterea deranjului.

Construirea cuiburilor artificiale

- scânduri de rășinoase tăiate pe dimensiune potrivită

Tipuri

Cuiburi artificiale:

- cuiburi artificiale de tip A, B, C, D
- cuiburi artificiale coloniale: vrabie de casă, vrabie de câmp
- cuib artificial pentru rândunică: cuib deschis, sub formă de ceașcă. Se amplasează în grajduri
- cuib artificial pentru lăstun de casă: cuib închis; se amplasează pe pereții exteriori, sub streșina clădirii, în colțul ferestrelor, balcoanelor.

Sub cuiburile de rândunică și lăstun de casă se recomandă amplasarea unei scânduri, care va reține excrementele.

Platforme:

- se amplasează pe peretele acoperit de plante cățărătoare
- sunt destinate în special mierlelor, dar pot fi ocupate și de alte specii, precum codobatura albă, codroș de pădure, codroș de munte, guguștiuc

În prezentare se poate vedea o platformă înainte de amplasare, dar și un cuib tipic de mierlă, construit între crengi.

Decorare

Se recomandă tratarea cuiburilor artificiale din exterior cu ulei de in. Pot fi decorate folosind mai multe metode:

1. Vopsire
2. Amplasare elemente decorative
3. Pirogravare
4. Tehnica șervețelului

Cu ce decorăm?

Se recomandă folosirea culorilor pastel. Cuiburile vopsite/decorate în culori stridente sunt evitate de păsări

Nu se recomandă decorarea cuiburilor artificiale cu:

- imagini ale păsărilor cântătoare: vor interpreta ca pe un cuib deja ocupat
- imagini ale păsărilor răpitoare sau ale altor specii, care reprezintă un pericol pentru ele (de ex. pisică): vor evita cuibul respectiv
- desene cu ochi: multe specii interpretează ochii ca pe un pericol

Elemente decorative recomandate: motive plante

Amplasarea

În vederea creșterii șanselor de ocupare a cuiburilor artificiale încă în primul sezon de reproducere, acestea se amplasează în perioada decembrie – februarie. Cuiburile amplasate în decembrie sau ianuarie se curăță în februarie, deoarece în perioada iernii păsările le folosesc ca și adăpost.

Nu se aglomerează un număr mare de cuiburi artificiale pe un spațiu restrâns. Păsările sunt teritoriale și protejează o anumită suprafață în jurul cuibului, suficient de mare încât să le asigure siguranța și resurse de hrană suficiente și alungă orice intrus de pe teritoriul respectiv. Tocmai de aceea succesul de ocupare a cuiburilor artificiale depinde și de densitatea acestora. Astfel, cuiburile de tip B, preferate de un număr mare de specii, pot fi amplasate la o distanță de 20-25 m unul de celălalt. Pe lângă acestea, pot fi amplasate 1-2 cuiburi artificiale de tip D și câte un cuib de tip A și C.

Odată cu amplasarea cuiburilor artificiale, putem să ajutăm păsările și prin amplasare de material de cuibărire precum păr de câine sau pisică, fân, pene, păr uman cu o lungime maximă de 8-10 cm. Se evită amplasarea de ață, sfoară, vată, deoarece, gâtul, picioarele, aripile păsărilor, inclusiv a puilor pot fi prinse în ele, prin urmare există șanse mari ca păsările să-și piardă viața.

În cursul amplasării, trebuie să ne asigurăm că pisicile domestice nu au acces la cuib.

Dacă se amplasează cuiburile artificiale în februarie sau la începutul lui martie, sunt șanse mai mari să fie ocupate încă din primul an.

Pentru mai multe detalii, consultați Ghidul activităților.

Responsabil program Școli Prietenoase cu Natura:

Vánca Éva: gradini@sor.ro, 0724530384